

Bidrar IKT til å styrke lokalpolitikeren- gjennom bedret informasjonstilgang og økt innbyggerkontakt?

Gro Sandkjær Hanssen

Norsk institutt for by- og
regionforskning

IKTs demokratiserende potensial

- Informasjonskilde
- Kommunikasjonskanal
- Ny arena for debatt og diskusjon
- Fysisk tilstedeværelse mindre viktig

Datagrunnlag

- **Spørreundersøkelser**

- Nasjonal politikersurvey (utvalg på 1500, 50 prosent svar)
- Nasjonal ordførersurvey – elektronisk (sendt alle, 63 prosent svar)

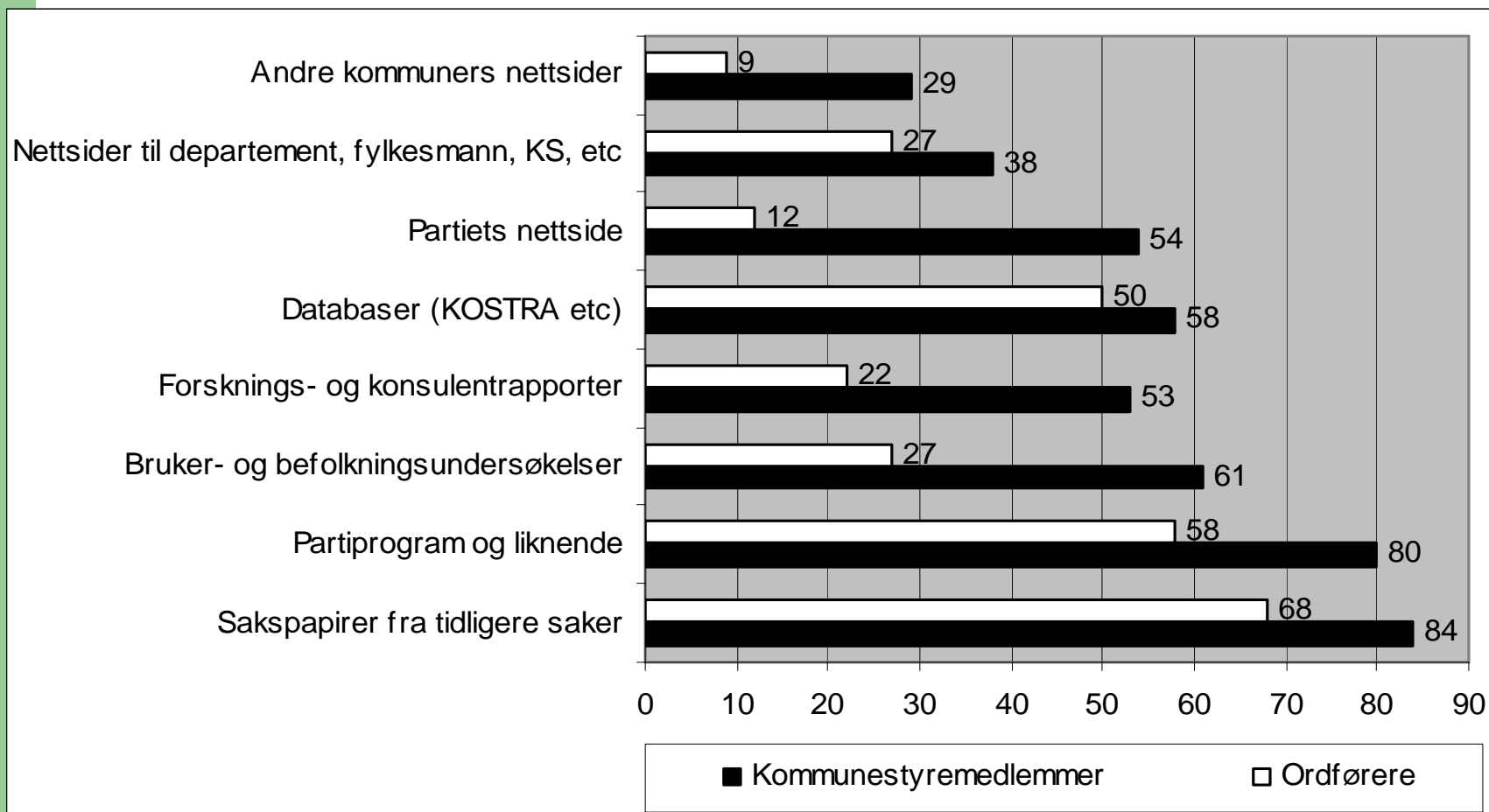
- **Kvalitative intervjuer**

- Politisk og administrativ ledelse, IKTansatte og lokalpolitikere i fire casekommuner: Drammen, Tromsø, Førde og Stavanger (63 intervjuer)

Bedret informasjonstilgang?

- Hvorvidt bidrar IKT til å styrke lokalpolitikerrollen – og til å gjøre dem *mindre avhengige* av administrasjonen i det å tilegne seg relevant informasjon og kunnskap i lokale beslutningsprosesser?

Bruker lokalpolitikere IKT til å søke etter alternativ informasjon?

Hvilke politikere?

- Ordførere gjør mindre bruk av digitale hjelpemidler til alternativ informasjonsinnhenting
- Alder har en svak, men negativ effekt. De unge bruker digitale hjelpemidler mer enn eldre.
- De høyere utdannede bruker digitale hjelpemidler mer enn de uten utdanning.

Har dette bidratt til mindre avhengighet av administrasjonen?

- Saksdokumentene fra administrasjonen oppgis fremdeles som politikernes viktigste informasjonsgrunnlag
- Men de fleste politikere mener at muligheten til å innhente uavhengig informasjon styrker deres posisjon:

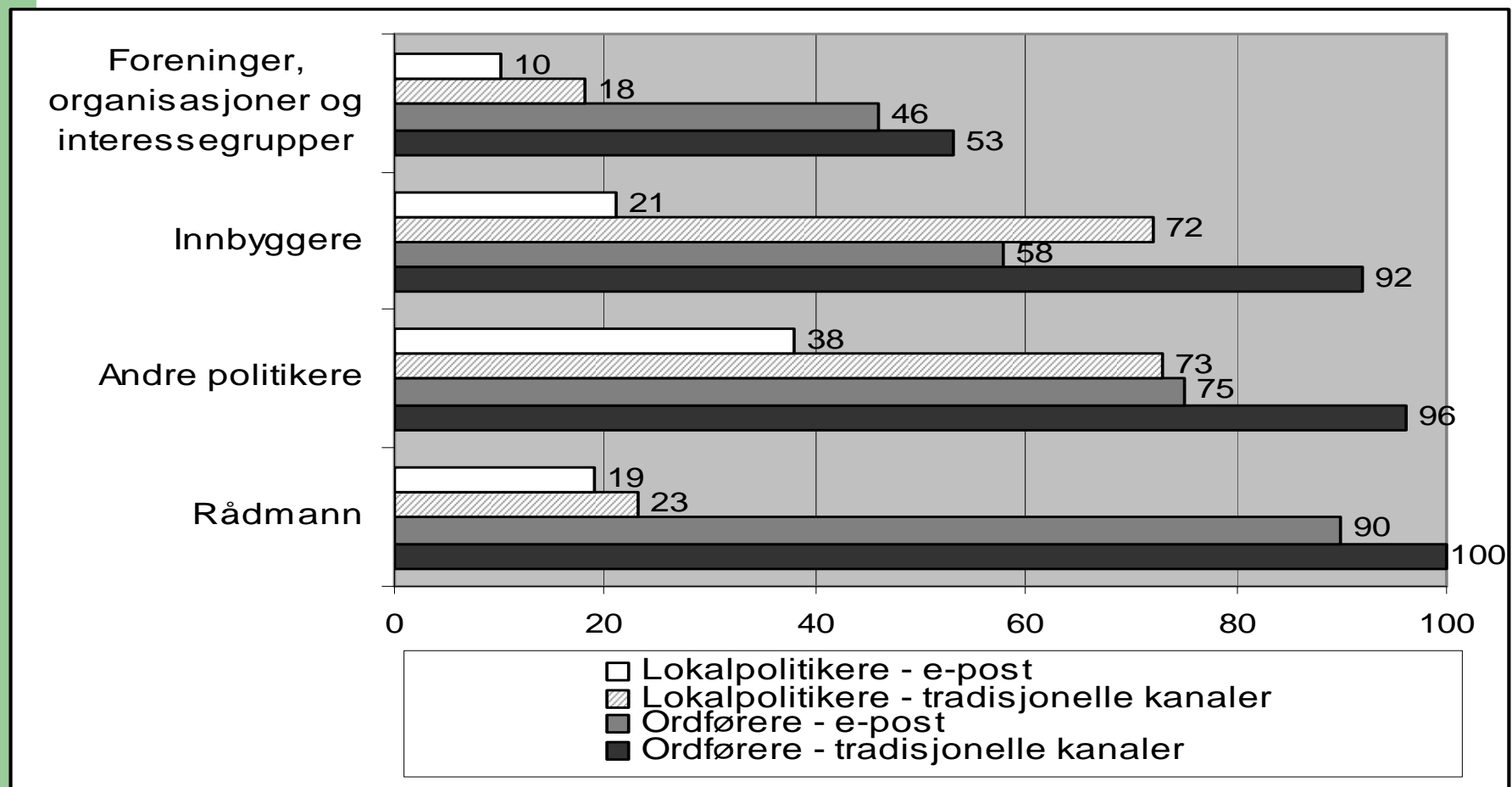
”Før var vi utsatt for vilkårlighet, og var prisgitt det vi fikk om saken fra administrasjonen. Nå driver vi sammenliknende informasjonssøk. Hva skjer for eksempel i andre kommuner? Som i veisaker – hva er mulig og ikke mulig? Før var det vanskeligere å finne informasjon.., nå er det bare tiden som begrenser oss. Vi blir jo mer uavhengige”

”Vi har en større avhengighet av administrasjonen nå, for vi er avhengige av dem til å sortere ut hva som er relevant for oss”.

Økt innbyggerkontakt?

- Politikere trenger kunnskap om befolkningens ønsker, preferanser og behov
- Politikernes oppgaver, og kompetanser, er blant annet å innhente og artikulere lokalsamfunnets erfaringer og behov → og kanalisere det inn i lokalpolitikken
- IKTs demokratiserende potensial: Digital kommunikasjon kan bidra til en mer effektiv kanalisering

Kontaktmønster (daglig/ukentlig)

Hvilke politikere?

- Ordførere har mer kontakt med innbyggere enn vanlige politikere - gjelder for både digitale og tradisjonelle kanaler
- Alder ingen signifikant effekt
- Lokalpolitikere med 4 års utdanning eller høyere har mer digital kontakt enn de uten
- Lokalpolitikere i store kommuner har mer digital kontakt enn de i små kommuner

Politikerne opplever at ombudsrollen styrkes:

- En lavere terskel for å ta kontakt med dem gjennom e-post
"E-mail gjør også ombudsrollen lettere for oss, - jeg får mange henvendelser på mail nå. Jeg var ute i avisen angående barnehagepolitikk, og fikk i etterkant 10-15 e-mail fra innbyggere Jeg hadde nok ikke fått mer enn et par telefoner hvis jeg ikke hadde hatt e-mail".
- De kommer i kontakt med nye grupper av befolkningen (ungdom og unge voksne)
- Hvorfor? E-postkommunikasjon kjennetegnet av anonymitet, en blanding mellom asynkronitet/nåtid (e-post/ onlinetreff), og muntlig sjanger.

Styrkes lokalpolitikeren?

- Digital informasjonsinnhenting benyttes i stor grad
- Økt innbyggerkontakt på grunn av e-post, selv om tradisjonelle kanaler dominerer
- Styrket allianse mellom politikere og innbyggere!